

Kommentarer till 1: a tertialrapporten 2007

Riksbanken har vid ett tillfälle under tertialet höjt reporäntan med 0,25 % enheter, därmed har reporäntan höjts till 3,25 %. Det finns ingen tvekan om att fler räntehöjningar väntas, den trappvisa höjningen kommer att fortsätta under 2007 för att i slutet på året ligga på 4,00 %. Den europeiska centralbanken har höjt sin styrränta med 0,25 % enheter under tertialet till 3,75 %, medan den amerikanska centralbankens styrränta har varit oförändrad på 5,25 %.

Världsekonomin fortsätter att utvecklas starkt. År 2006 växte den globala BNP med hela 5,3 procent, vilket är en historiskt sett mycket hög tillväxt. I år och nästa år dämpas tillväxten något, men den blir fortsatt starkare än den trendmässiga utvecklingen. Därmed fortsätter den globala konjunkturen att förstärkas. Fortfarande är det i synnerhet ekonomierna utanför OECD-området som växer snabbt, t.ex. Kina, Indien och Ryssland. På många håll är konjunkturen nu på väg in i en mera mogen fas, där det cykliska uppsvinget i investeringarna avtar i styrka och konsumtionen blir allt viktigare för efterfrågetillväxten. De senaste årens snabba globala tillväxt och det stigande resursutnyttjandet har medfört att penningpolitiken gradvis har lagts om i en mindre expansiv riktning. Detta bidrar till att den globala inflationen förblir låg under de närmaste åren, men fallande råvarupriser är också en viktig orsak.

I euroområdet står återhämtningen nu på allt fastare mark. År 2006 ökade BNP med 2,8 procent, vilket är den högsta tillväxten sedan 2000. ECB har därför höjt räntan successivt det senaste året och fortsatta höjningar är att vänta. Dessutom stramas finanspolitiken åt, framför allt i Tyskland och Italien. Konjunkturuppgången fortsätter trots detta, men tillväxten dämpas något i år och nästa år.

I USA bedöms konjunkturtoppen ha passerats under 2006. De tidigare höjningarna av styrräntan har därmed haft avsedd verkan och tycks ha förhindrat en överhettning av ekonomin. Samtidigt har de bidragit till att bostadsmarknaden kylts av rejält, med fallande bostadsinvesteringar som följd och en svag utveckling av huspriserna. Den mest sannolika utvecklingen är att den amerikanska ekonomin mjuklandar och att tillväxten faller tillbaka till 2,6 procent 2007.

Tillväxten i den svenska ekonomin blev 2006 hela 4,4 procent efter en stark avslutning på året. I kalenderkorrigerade termer var tillväxten än högre, 4,8 procent. Den snabbt växande globala ekonomin drev i hög grad på utvecklingen i fjol och exporten ökade med 9,1 procent. Bortsett från importinnehållet bidrog exporten med 2,5 procentenheter till tillväxten 2006. Den svenska ekonomin påverkas således i mycket hög grad av handeln med omvärlden. Dämpningen av den globala tillväxten håller tillbaka den svenska exporttillväxten framöver. Men en förstärkning av exportorderingen under årets inledning bidrar till att exporten ökar med något över 7 procent i år. Därmed bidrar exporten till ungefär hälften av BNP-tillväxten 2007. Den snabbt stigande sysselsättningen innebär att den öppna arbetslösheten fortsätter att falla i rask takt, även om ett stigande utbud av arbetskraft och neddragningarna av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna i viss mån bromsar nedgången, framför allt under 2007. Den starka ekonomiska utvecklingen medför att Riksbanken behöver fortsätta att höja reporäntan framöver. Riksbankens prognos är att reporäntan har höjts till 3,50 procent efter sommaren 2007. Marknadsförväntningarna är i linje med en sådan utveckling och troligtvis kommer ytterligare två höjningar med vardera 0,25 % enheter under senare delen av 2007.

Räntorna har stigit under tertialet. Stibor 90-dagar har under perioden stigit med 0,32 % enheter och i en jämförelse ett år tillbaka har den stigit med 1,32 % enheter. Den långa SO 5 år har under tertialet stigit med 0,32 % enheter och i en jämförelse ett år tillbaka har den stigit med 0,54 %.

Bruttosnitträntan (se diagram sidan 7) i den totala låneportföljen har under tertialet stigit något till 3,68 % (3,59). Räntekänsligheten för den närmaste 12 månaders perioden är i nivå med förra tertialet och med hänsyn tagen till räntebidragseffekter sker vid en räntehöjning med 1 % enhet, en kostnadsökning med 36,6 mkr (36,5) och vid en sänkning med 1 % enhet en kostnadsreducering med 36,6 mkr (36,5). Ränteförändringen påverkar endast de lån som konverteras under perioden. Den genomsnittliga räntebindningstiden ligger på 1,4 (1,5) och motsvarande löptid för lånen är 1,3 (1,3).

Antalet lån har minskat med 3 under tertialet, till totalt 30 (33). Av dessa är ett ränte- och amorteringsfritt lån avseende Stadsholmens kulturhuslån.

Totala låneskulden inkl koncernkontokredit uppgår till 9 703 mkr, en ökning med 878 mkr under tertialet. Korta upplåningen hos staden har minskat till 3 235 mkr (3 303), skuld på koncernkontot inräknat. Långa upplåningen har ökat markant och uppgår till 6 392 mkr (5 522). Staden svarade vid månadsskiftet för 99,2 % (97,4) av bolagets totala skuld.

Genom lösen av lån och amortering under tertialet har lån med kommunal borgen minskat med 157 mkr. Stadens borgensåtagande för externa lån uppgår nu till 75 mkr.

Vällingby 2007-05-07

Lars Brogren
Finanssenheten

